



MAGYAR NÖVÉNYVÉDŐ MÉRNÖKI ÉS NÖVÉNYORVOSI KAMARA
Hajdú-Bihar Megyei Területi Szervezet

Hajdú-Bihar Megye növényvédelmi időszakos helyzetképe

Hajdú-Bihar megye növény-egészségügyi helyzetének alakulásáról 2021.05.17.-05.24. közötti időszakra vonatkozóan az alábbiakról tájékoztatjuk:

Az elmúlt hét időjárása:

Az elmúlt hét időjárása megyénkben szeles, csapadékos és a sokévi átlaghoz képest hűvösebb volt. A hét első napjaiban átvonuló hidegfront hatására kialakuló záporokból, zivatarokból megyénkben 10-20 mm csapadék mennyiség hullott. Szerdára elvonult a front és csökkent a csapadékhajlam, és már csak a késő délutáni órákban alakultak ki helyi záporok, zivatarok. Csütörtökön még jellemzően felhős, szeles volt az idő a délutáni órákban szórványosan kialakuló záporokkal, zivatarokkal. Pénteken már jellemzően megszűnt a csapadék és a napos-felhős időszakok váltogatták egymást. A hét eleji nagyobb mennyiségű csapadék hatására a talaj felső rétege telítődött nedvességgel.

Fenológiaiák: (május 17-24)

Őszi búza: levélhüvely felnyílása-kalászhányás (BBCH 47-52)

Őszi árpa. virágzás (BBCH 61-65)

Őszi káposztarepce: virágzás vége-becőképződés (BBCH 69-72)

Napraforgó:4-6 leveles állapot (BBCH 14-16)

Kukorica: 3-4 leveles állapot (BBCH 13-14)

Alma: gyümölcskötődés-mogyoró nagyságú gyümölcskezdemények (BBCH 67-72)

Polifág károsítók:

A lucerna és őszi kalászos a területek jelentős részén a mezei pocok (*Microtus arvalis*) fertőzöttsége gyenge. Előfordulnak közepesen fertőzött területek is, de jelenleg a területek tényleges fertőzöttsége nehezen állapítható meg.

A hörcsög (*Cricetus cricetus*) szórványos megjelenése tapasztalható, a megye középső és északi területein helyenként a lakott járatok száma meghaladta a védekezési küszöbértéket.

A hörcsög 2008 évtől védettnek minősül, ezért a gyérítése a 13/2001(V.9) KöM rendelet 4/A §. (7) bekezdésben foglaltak szerint csak március 1 és május 31 között végezhető amennyiben a lakott járatok száma meghaladja ha-ként a 2 db-ot.

Pattanóbogár lárvák /drótféreg/ (*Elateridae sp.*) gyenge-közepes mértékű kártétel tapasztalható több napraforgó és kukorica táblán. Néhány táblán, táblafolton erős kártétel tapasztalható, az előveteménytől és a talajfertőtlenítő szer dózisától vagy épp elhagyásától függően.

Szántóföldi növények:

Őszi búza /őszi árpa:

A gabona lisztharmat (*Blumeria graminis*) fertőzés mértéke, mint a búzában mind az árpában jelentősen nőtt az előző héthez képest. Az őszi árpában már felső leveleken is megtalálhatóak a lisztharmat telepek, a fertőzés dinamikusan terjed.

A vöröszrozsda (*Puccinia triticina*) fertőzés mértéke a csapadékos idő miatt gyorsult, egyelőre csak néhány fogékonyabb fajtában erősebb, de jelenleg ott sem éri el a védekezési szintet.

A sárgarozsda (*Puccinia striiformis*) fertőzés lassan de terjed, a kis mennyiségben áttelelt szaporító képlet miatt a fertőzés mértéke egyelőre alacsony.

A szeptóriás levélfoltosság (*Septoria tritici*) az őszi búzában az alsó leveleken mindenütt megtalálható, a csapadékos időjárás miatt a terjedés üteme ismét fokozódik.

Az őszi árpákban a barna levélfoltosság (*Bipolaris sorokiniana*) minden állományban megtalálható, a tünetek a fiatal leveleken is megjelentek, de a terjedése az elmúlt héten enyhén gyorsult.

A pirenofóras levélfoltosság (*Drechslera tritici-repentis*) fertőzöttség mértéke jelenleg még alacsony, de a kedvező időjárás miatt, gyorsuló ütemben terjed.

A vörösnakú árpabogár (*Lema melanopa*) lárvák tömeges kelése elkezdődött az árpában, a szegélyekben szórványosan károsított foltok is láthatóak. A fertőzöttség mértéke megyénkben igen szélsőséges a megye jelentős részén alacsony, de előfordulnak közepesen (átlagos mértékben) fertőzött területek is.

A levéltetvek a kisebb kolóniái már mindenütt jelen vannak a gabonába, a fertőzöttség mértéke jelenleg gyenge, de dinamikusan növekszik.



Szaporodó levéltetvek

fotó: Nagy László

Őszi káposztarepce:

A repcebecő-ormányos (*Ceutorhynchus assimilis*) egyedszáma a rovarölő szerrel korán kezelt vagy éppen nem kezelt táblákon még eléri a védekezési küszöböt (1 db imágó/ 2 fővirágzat). Az imágók tojásrakása folyamatos.

A repcében gombabetegségek közül a fóma (*Phoma lingam*) lassú terjedése figyelhető meg az alsó leveleken. A kedvező időjárás ellenére még szár tünetet nem tapasztaltunk.

A csapadékosabb területeken a fehérpenész (*Sclerotinia sclerotiorum*) kezdeti szár tünetei szórványosan megjelentek.

Kukorica:

A kukoricában az 1-2 leveles későn vetett állományokban a kukoricabarkó (*Tanymechus dilaticollis*) kártétel még szórványosan előfordul a tábla széleken, foltokban jelentősebb. Az állományokban jellemzően gyenge a drótféreg kártétel, de szórványosan foltokban erős kártétel is előfordul.

Az állományok gyomosodása intenzív, a csapadék hatására az egyszikűek tömeges kelése figyelhető meg. A kétszikűek közül viszont már 6-8 leveles fehér libatop is megtalálható a táblákon.

Napraforgó:

A mezei nyúl a későn kelt szik-2 leveles állományokat folyamatosan károsítja. Az előző évi napraforgó táblával határos táblákon a barkó (*Psallidium maxillosum*, *Tanymechus palliatus*, *Tanymechus dilaticollis*) kártétel jelentős, egyébként megye szinten gyenge. A napraforgó állományokban megyesinten a drótféreg kártétel jellemzően gyenge, de előfordulnak a táblákon erősen fertőzött, károsított foltok is.

Kertészeti növények:

Alma

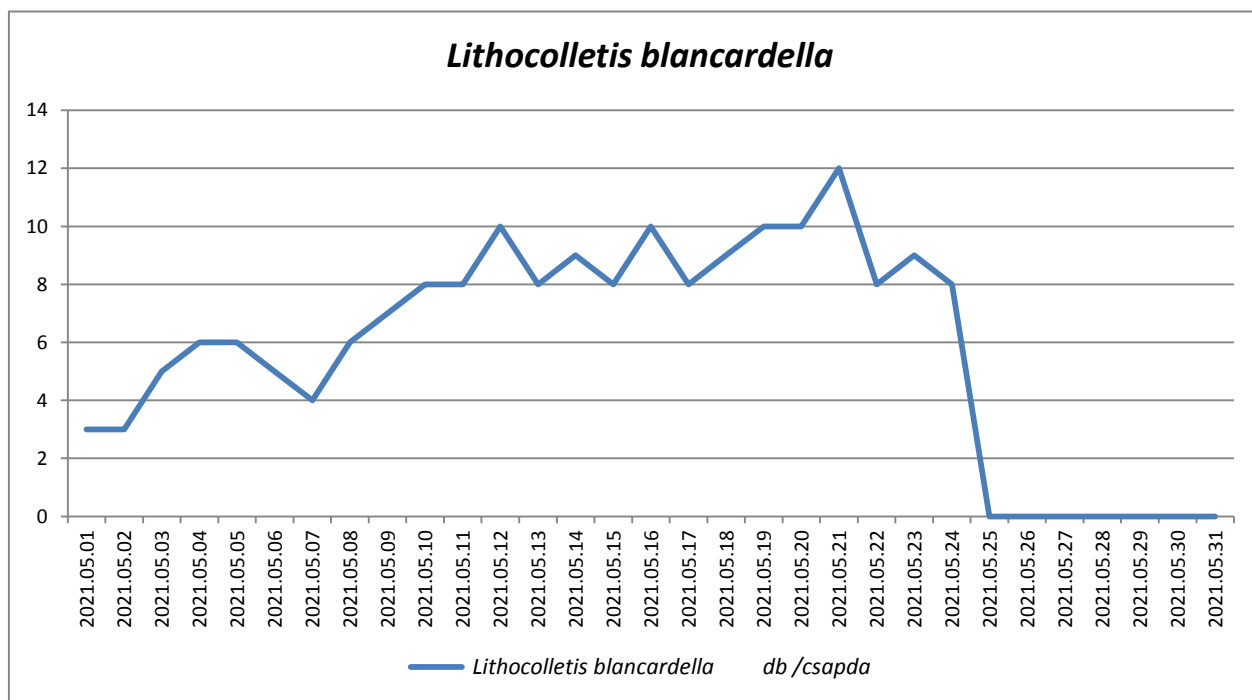
A lisztharmat (*Podosphaera leucotricha*) és a varasodás (*Venturia inaequalis*) fertőzéséhez igen kedvezőek a feltételek. A varasodás fertőzés kezdeti levéltünetei szórványosan megtalálhatóak. A lisztharmat fertőzés dinamikusan terjed, az érzékeny fajtákban egyre több szekunder fertőzés tapasztalható. Az almalevél aknázómozoly (*Lithocolletis blancardella*) és sátorosmozoly (*Lithocolletis corilifoliella*) második nemzedékének a rajzása a végéhez közeledik. Az almamozoly (*Cydia pomonella*) első nemzedékének is tetőzött a rajzása a változékony, hűvös időjárás miatt alig van fogás a csapdákban. Az almamozoly rajzását megzavarta a szeles változékony időjárás, ezért elhúzódó rajzásra számíthatunk.

Az enyhe téli időjárás miatt jól teleltek a vértetvek (*Eriosoma lanigerum*), ezért az intenzív ültetvényekben több helyen már közepes-erős fertőzés tapasztalható. A levéltetvek szárnyas alakjai megjelentek az ültetvényekben.

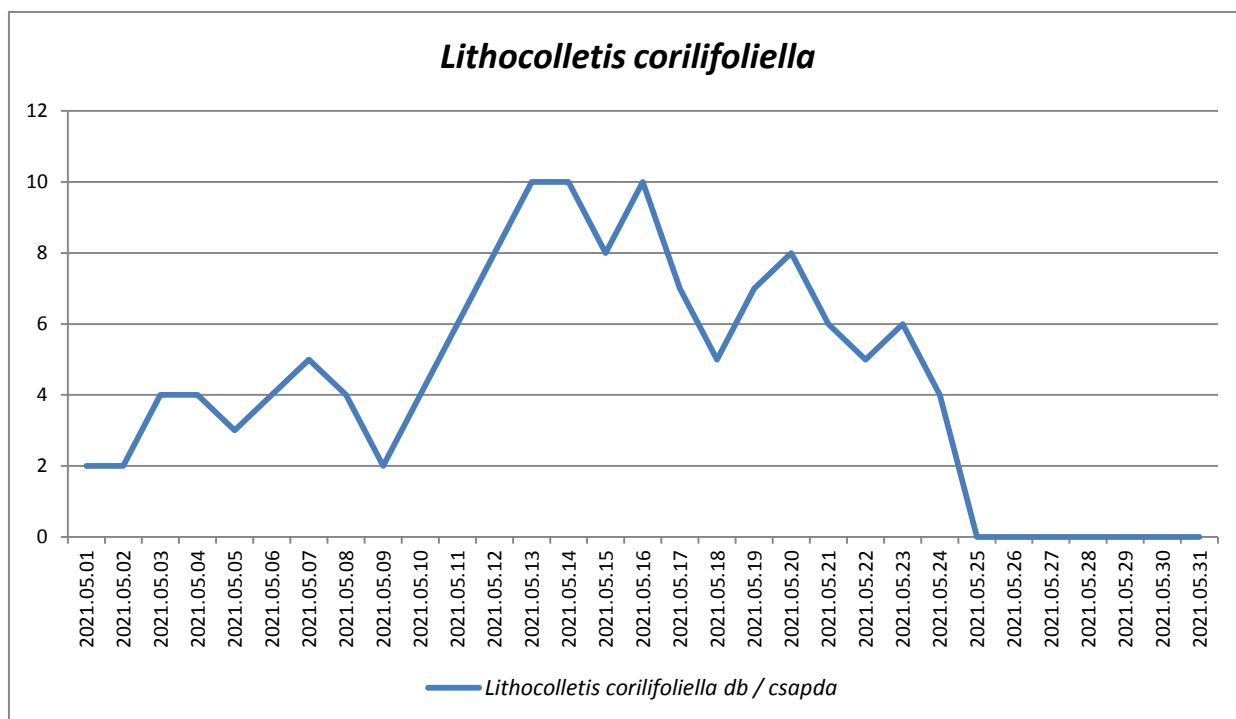


Vértetű fertőzés az koronába

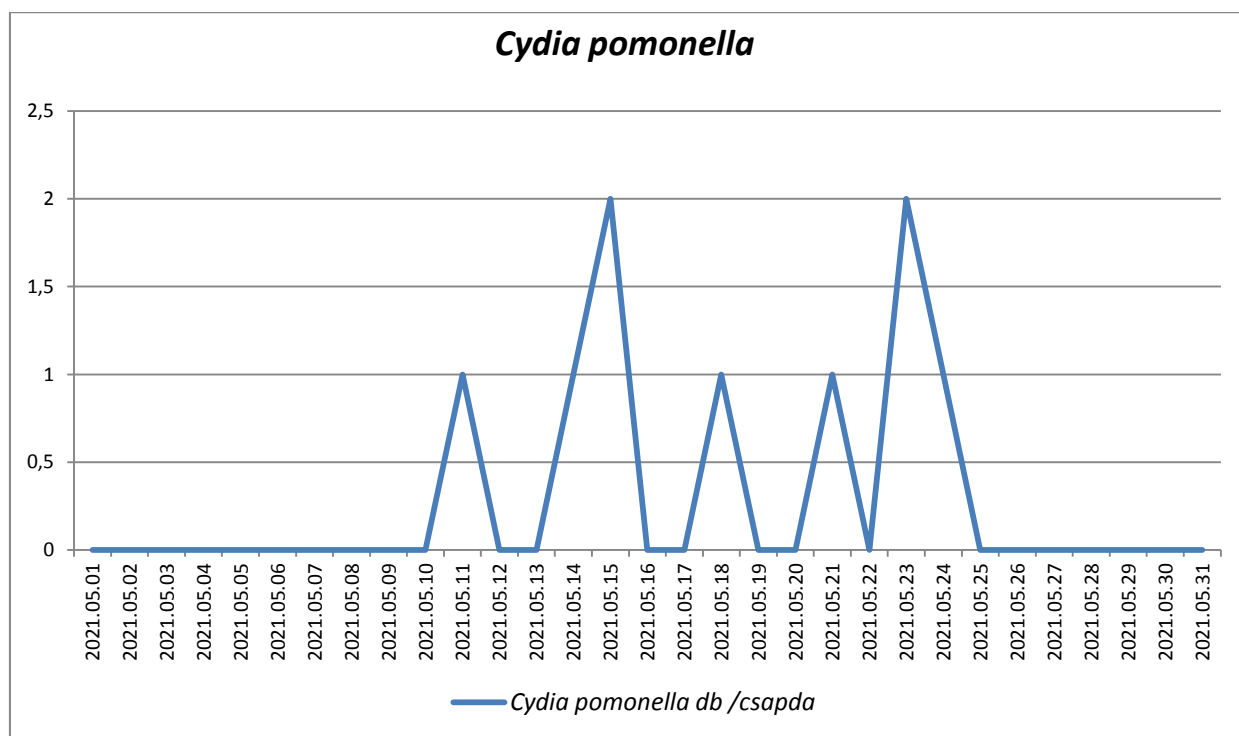
fotó: Nagy László



Almalevél aknázómoly, Debrecen



Almalevél sátorosmoly, Debrecen



Almamoly, Debrecen

Debrecen, 2021. május 25.